UUTISET

Meille ei kerrottu asioita niin kuin ne ovat. Uskottavuutta ei ole sen jälkeen helppo palauttaa. **MAANOMISTAJA JUHANI MANTSINEN TALVIVAARASTA**

Neljännes ruokarahasta valuu ulkomaille

Vain pieni osa suomalaisten ruokaan kuluttamasta rahasta kuluu valmiisiin tuontielintarvikkeisiin. Selvästi suurempi osuus rahasta menee ulkomaille maatalouden tuotantopanosten mukana.

Jokaisesta suomalaisen ruokakauppaan maksamasta eurosta 25 senttiä päätyy ulkomaille.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) taloustutkijat päätyivät tähän lukuun selvittäessään elintarvikeketjun kotimaisiin ja ulkomaisiin tuotantopanoksiin käyttämät rahasummat sekä ulkomailta tuotujen valmiiden elintarvikkeiden arvon vuosina 2003–2008.

Lopputuloksessa korostuu nimenomaan ulkomaisten raaka-aineiden ja tuotantopanosten osuus. Valmiina tuotujen ruokien osuus elintarvikealan kokonaisliikevaihdosta on vain seitsemän prosenttia.

”Suomalainen elintarviketuotanto on varsin vahvasti riippuvainen ulkomaisista tuotantopanoksista. Ilman niitä Suomessa ei olisi nykymuotoista maatalautta”, toteaa MTT:n vanhempi tutkija **Marja Knuuttila**.

Siitä huolimatta 75 prosentin kotimaisuusaste on hänen mielestään suhteellisen korkea.

Kemialliset aineet suurin yksittäinen erä

Kotimaisuuden ja ulkomaisuuden suhdetta vertailtiin tutkimuksessa Knuuttilan mukaan ainoalla mahdollisella mittarilla, niiden osuuksilla kunkin toimialan tuotannon bruttoarvosta.

Esimerkiksi maataloudessa se tarkoittaa tuotannon harjoittamiseksi tarvittavien panosten hinnan vertaamista valmiista tuotteista saatuun tuottoon.

Tuotantopanoksia ovat esimerkiksi siemenet, rehut, lannoitteet, kemikaalit ja kemialliset tuotteet sekä energia. Sen sijaan pitkäkestoiset hyödykkeet, kuten traktorit ja koneet on rajattu tutkimuksen ulkopuolelle.

”Jos ne olisi otettu mukaan, tuonnin osuus olisi ollut selvästi suurempi.”

Rahaa siirtyy maataloudesta ulkomaille erityisesti kemianteollisuuden tuotteita, esimerkiksi kasvinsuojelu- ja puhdistusaineita, ostettaessa.

Iso tuontierä syntyy myös soijasta, jonka varassa on iso osa kotieläinten ruokinnasta.

Tuontiriippuvainen on altis häiriöille

Tutkimuksen rahoittajana oli Huoltovarmuuskeskus ja yhtenä tavoitteena oli selvittää, miten Suomen elintarvikemarkkinat selviäisivät erilaisista häiriötilanteista.

”Huoltovarmuusmielessä tutkimus osoitti, ettei Suomessa tuoteta mitään elintarvikkeita ilman tuontia”, Knuuttila kertoo.

Huoltovarmuuden piiriin kuuluvat häiriötilanteet voivat olla monenlaisia. Esimerkiksi merikuljetukset saattavat jostain syystä vaikeutua Itämerellä, ilmasto viiletä tuhkapilven takia, kriisi estää öljyn saannin tai sota syttyä joko Suomessa tai lähialueilla.

Myös erilaiset markkinahäiriöt voivat heikentää huoltovarmuutta. Esimerkiksi sellainen olisi nykytilanteessa soijan hinnan voimakas nousu.

”Tuontivalkuaisen kallistuminen heikentäisi yksimahaisten tuotannon kannattavuutta rajusti. Jos viljelijät sen vuoksi vähentävät tuotantoa, Suomen huoltovarmuus huononee”, sanoo Knuuttila.

Myös maataloudessa tuonti on hintakysymys

Knuuttila palaa vielä omaa väitteeseensä, ettei kotimaista maataloutta olisi ilman tuontipanoksia.

”Tietysti typpeä saataisiin ilmasta typensitojakasveilla, fosforia saataisiin maaperästä ja energiaa biomassasta. Mutta se on myös hintakysymys. Kyllä viljelijät varmaan käyttäisivät kotimaisia vaihtoehtoja, jos ne ovat kilpailukykyisiä tai suuremman kustannuksen pystyisi siirtämään ketjussa eteenpäin.”

JUHANI REKU

Elintarvikkeiden tuontiasteet tuoteryhmittäin vuonna 2008

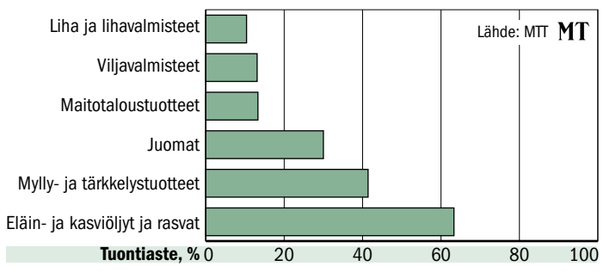

Elintarvikemarkkinoiden tuonti 2003–2008

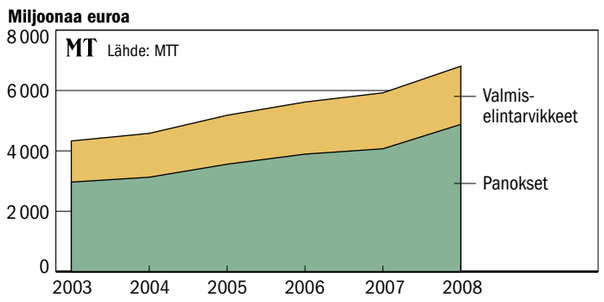

Maatalouden ja elintarviketeollisuuden panosten tuonti vuonna 2007

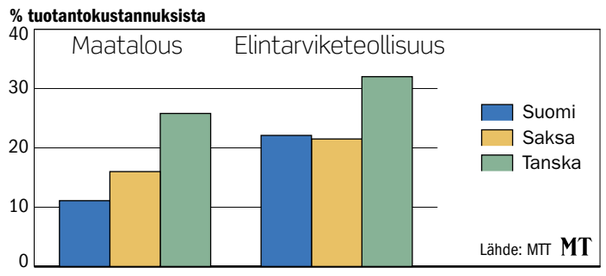

ETL: Kotimaisuus tärkeää jatkossakin

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) vaatii, että elintarvikkeiden korkeasta kotimaisuusasteesta huolehditaan jatkossakin. ETL on tyytyväinen MTT:n tutkimustulokseen, että elintarvikkeiden kotimaisuusaste on 75 prosenttia.

”Korkea kotimaisuusaste ei ole itsestäänselvyys, ja sen säilyttäminen vaatii kaikilta toimijoilta ponnisteluja ja yhteistyötä”, liitto korostaa tiedotteessaan.

Liitto muistuttaa, että tuotteen valmistus kotimaassa pääosin kotimaisesta raaka-aineesta pitää taloudellisen hyödyn Suomessa.

”Jos jokainen suomalainen ostaa kuukaudessa yhdellä eurolla enemmän kotimaisia elintarvikkeita, maahamme syntyy 1500 uutta työpaikkaa vuodeksi.”

MT

Sotkamossa puhuttiin sopuisasti kaivoksista

Kaikki eivät usko kunnan matkailumaineen kärsineen Talvivaaran takia.

SOTKAMO (MT)

Kunnanjohtaja **Petri Kauppinen** torjuu jyrkästi väitteen, jonka mukaan Talvivaaran kaivos olisi aiheuttanut kolhuja Sotkamon maineelle. Matkailuyrittäjä **Markku Laanti** sen sijaan pelkää, että nyt tehdään peruuttamattomia vahinkoja matkailun tulevaisuudelle.

Kauppinen vetoaa matkailijamäärien kasvuun ja yritysten investointien voimakkaaseen lisääntymiseen. Laantikin haluaisi uskoa parempaan, mutta epäilee ettei ainakaan uraani sovi matkailupitäjään.

Kaivosyhtiön keskiviikkona järjestämässä keskustelutilaisuudessa sanaa käytettiin varsin sopuisasti.

”Kiinteistön arvo laski”

Mielipiteet kaivoksesta jakautuvat Sotkamossa paljon sen mukaan, asutaanko Talvivaaran ala- vai yläpuolella, kiteyttää **Juhani Mantsinen**. Hän omistaa maata Pienen Jormasjärven rannalla ja on kokenut kaivoksen tulon omaisuutensa arvon laskuna.

”On ollut jopa ilmoituksia, joissa halutaan ostaa maatila Sotkamosta mutta ei Talvivaaran lähistöltä.”

Mantsista harmittaa edelleen kaivosyhtiön alussa hyvinkin ylimielinen asenne.

”Meille ei kerrottu asioita niin kuin ne ovat. Uskottavuutta ei ole sen jälkeen helppo palauttaa.”

Mediamyllerryksessä on innostuttu puhumaan myös palturia, sanoo **Aulis Kortelainen,** joka omistaa kesäasunnon Matkusjoen varrella Sonkajärvellä. Joen väitettiin olevan ”täysin uimakelvoton Talvivaaran takia”.

”Puheilla ei ollut mitään perusteita. Mitään vaikutuksia ei näy.”

PEKKA FALI

Juhani Mantsinen (vas.) moitti kaivosta maan arvon alenemisesta. Talvivaaran toimitusjohtaja Harri Natunen myönsi imagotappion mahdollisuuden.

Harri Natunen esitteli kaivosyhtiön näkemyksiä sotkamolaisille.

Kaivoksen toiminnasta kerrottiin keskiviikkona sekä kuvin että sanoin.

”Käytöskoulua on käyty”

Talvivaaran toimitusjohtaja **Harri Natunen** myöntää, että kaivoksen päästöt ja niitä seurannut mediamylläkkä ovat voineet aiheuttaa imagotappion ja sitä myötä kiinteistöjen arvon laskun.

”Yhtiö on tehnyt virheitä, mutta nyt ollaan menossa hyvää vauhtia parempaan päin.”

Satsaukset ympäristönsuojeluun kantavat hedelmää. Niin haju- kuin pölyhaitatkin on saatu lähes kokonaan pois.

Natunen tunnustaa, että kaivosyhtiö on joutunut julkisuudessa melkoiseen ”käytöskouluun”.

”Yhtiö oli varautunut yllätyksiin teollisessa toiminnassa mutta ei mediamyllerrykseen.”

”Nyt pitää keskustella lähiseudun asukkaiden kanssa, kertoa omista tavoitteista ja saada palautetta.

Palaute otetaan huomioon ja toimintaa kehitetään sen mukaan.”

”Maine ei ole kärsinyt”

Sotkamon kunnanjohtaja Kauppinen puolustaa tiukasti kantaansa, jonka mukaan kaivoksesta ei ole aiheutunut Sotkamon maineelle haittaa.

”Olen tilastomies ja vetoan mielelläni lukuihin. Ne kertovat, että kehitys on ollut pelkästään positiivista.”

Sotkamon talouskehitys poikkeaa jyrkästi muusta Kainuun maaseudusta ja koko Suomestakin.

Yrittäjä Laanti muistuttaa Nokiasta. Yhtiön romahdus pohjustettiin 10–15 vuotta sitten. Kun virheiden vaikutus tuli näkyviin, niitä oli myöhäistä korjata.

”Kaivokset mahtuvat tänne”

Matkailu ja muu yritystoiminta mahtuvat hyvin samaan kuntaan, mutta matkailualueilta kaivokset saavat pysyä poissa, sanoo ympäristölautakunnan puheenjohtaja **Pekka Heikkinen**.

Valtauksia Naapurivaaralle tai Vuokatin laskettelurinteiden tuntumaan ei hyväksytä missään tapauksessa.

Laanti haluaisi pitää myös Talvivaaran niin kaukana matkailusta kuin mahdollista. Hän ei lämpene ajatukselle, että kaivoksen toimintaa esiteltäisiin siitä kiinnostuneille matkailijoille.

JOUKO RÖNKKÖ

Urheiluympäristöjen rakennuksista kirja

Liikunta- ja urheilupaikat ovat osa rakennettua maisemaa. Niitä esittelee vasta ilmestynyt kirja Liikuttavat ympäristöt.

Euroopan rakennusperintöpäivien kirjassa tulevat tutuiksi 1900-luvun alkupuolen hyppyrimäet sekä 2000-luvun pesäpalloareenat. Ne ja muut liikuntapaikat urheilukentistä uimarantoihin kuuluvat jokapäiväiseen elinympäristöömme.

Suomessa arvioidaan olevan noin 30 000 erilaista liikunta- ja urheilupaikkaa. Muutamia arvokohteita lukuunottamatta paikkoja ei yleensä arvosteta muutoin kuin ajankohtaisen käyttötarkoituksensa kautta.

Kirja osoittaa, että Suomi on moni-ilmeinen urheilumaa. Meillä on arvokas liikunta- ja urheiluympäristöjen verkosto.

Helsingissä ovat vuoden 1952 olympiakisojen suorituspaikat. Jokaisella paikkakunnalla on omat urheilu- ja liikuntapyhättönsä.

Ne voivat olla pururatoja, hiihtolatuja tai jumppasaleja. Kaikista niistä riittää asiaa myös tämän vuoden rakennusperintöpäiviin, jotka huipentuvat tapahtumaviikonloppuun 7.–9. syyskuuta.

Kaksikielisen kirjan ovat toimittaneet Suomen kotiseutuliitto ja Liikuntatieteellinen seura.

Kirja on ladattavissa sähköisenä sivulta *www.rakennusperinto.fi/erp*. Sivustolta saa ohjeet myös painetun version tilaamiseen.

Euroopan rakennusperintöpäivää on vietetty Suomessa vuodesta 1992 lähtien.

REIJO VESTERINEN

PELLON
Pellon mukavat parret ja pehmeät matot

Kysy lisätietoja aluemyyjältäsi!
Pellon Group Oy | Puh 06-483 7555 | www.pellon.com

A-Rehu www.a-rehu.fi
AtriaNauta www.atrianauta.fi
Hyviä uutisia nautatilalle!
Joustoa maksuaikaan! A-Rahoituksella
UUDISTUNUT
LypsyTäysrehuEH
parantaa maitotuotosta nyt myös elävällä hiivalla sekä entistä suuremmilla energia- ja valkuaispitoisuuksilla!
UUSI
TeknoPuolitiiviste EH
sopii korkeatuottoisille karjoille normaalin säilörehun rinnalle, kun viljaa on käytössä runsaasti. Se sisältää elävää hiivaa, tehokkaita valkuaisraaka-aineita ja paljon kuitua, joka pitää väkirehun tärkkelyspitoisuuden kurissa.
UUDISTUNUT
KalkitonKivennäinen
ehkäisee kalsiumin liikasaantia ja sisältää nyt myös orgaanista seleeniä.
E-vitamiinia jopa 1500 mg/kg!
Tutustu A-Rehun kivennäiskampanjan tarjontaan!
Erikoishinnasto voimassa 30.10.2012 saakka.
Lisää rehuasiaa tarjoaa uusi Nautatilan rehuaapinen, jonka löydät pian postilaatikostasi tai nettisivuiltamme!
Kysy lisää ja tilaa: www.a-rehu.fi tai p. 020 472 7700
ideaalia